

UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TÂRGU-MUREȘ
MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ

I. INTRODUCERE

1.1. Domeniul de aplicare

Art. 1. Codul de conduită universitară reglementează normele de conduită profesională și cuprinde un ansamblu de standarde morale generale, responsabilități și reguli ale practicii universitare care privesc activitatea desfășurată de membrii comunității academice a Universității de Arte din Târgu-Mureș.

Art. 2. Universitatea de Arte este o instituție de stat, acreditată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, care se angajează să satisfacă nevoile de formare ale unei categorii speciale de cetățeni, în condițiile respectării statului de drept și ale drepturilor omului.

Art. 3. Normele de conduită profesională prevăzute în prezentul Cod sunt valabile pentru toți membrii comunității academice a Universității de Arte.

1.2. Obiective

Art. 4. Obiectivele prezentului Cod urmăresc să asigure responsabilitatea morală a cadrelor didactice, a personalului nedidactic, a studenților, precum și a tuturor cetățenilor care se află în relații directe și indirecte cu universitatea, precum și contribuția lor la creșterea calității serviciilor educaționale și artistice.

Art. 5. Universitatea de Arte respectă demnitatea fiecăruia dintre membrii săi și promovează integritatea academică. Membrii săi se angajează să contribuie la dezvoltarea societății. Pentru aceasta, Codul de etică universitară urmărește:

a. reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel ridicat a prestigiului Universității de Arte;

b. informarea tuturor celor interesați cu privire la conduita profesională a comunității noastre academice în desfășurarea activităților educaționale, de cercetare științifică și creație artistică;

c. crearea unui climat de încredere, respect și demnitate între membrii comunității academice, precum și între membrii comunității academice și publicul larg.

1.3. Termeni

Art. 6. În înțelesul Codului de etică universitară, următorii termeni se definesc astfel:

a. *membru al comunității academice* – personalul didactic angajat și colaboratori, personal nedidactic angajat și colaboratori, studenți, masteranzi, doctoranzi, persoane fizice și juridice cu care se derulează contracte de colaborare sau de parteneriat;

b. *interes public* – acel interes care implică garantarea și respectarea libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute și garantate de Constituție, de legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte;

c. *interes personal* – orice avantaj material sau de altă natură, urmărit sau obținut pentru sine ori pentru alții de către membrii comunității academice prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces ca urmare a desfășurării activității în Universitatea de Arte;

d. *conflict de interese* – conflict care decurge din situația în care interesul personal contravine interesului general, de natură să afecteze judecățile și evaluările corecte și acțiunile membrilor comunității academice;

e. *hărțuire* – comportament degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau are drept consecință afectarea capacităților unei persoane de a desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu sau de a-și exercita drepturile;

f. *plagiat* – preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane. Plagiatul este fie voluntar (propriu-zis) sau involuntar (folosirea greșită a sistemului de citare sau neindicarea sursei unui material).

II. NORME GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ

2.1. Integritatea și loialitatea

Art. 7. Universitatea de Arte promovează calitatea procesului educațional. Membrii comunității academice vor face tot ce este posibil pentru dezvoltarea competențelor profesionale și a serviciilor interne și externe oferite de Universitatea de Arte. De asemenea, instituția are obligația de a oferi condiții optime de muncă prin care să asigure dezvoltarea individuală a membrilor săi.

Art. 8. Membrilor universității li se solicită dedicare pentru profesie și studiu, creativitate și talent, eficiență și eficacitate în activitățile desfășurate, precum și respect față de instituție și membrii comunității academice.

Art. 9. Universitatea de Arte asigură recunoașterea și recompensarea meritelor personale și colective care contribuie la împlinirea misiunii sale instituționale. În acest scop, cultivă curiozitatea științifică și căutarea adevărului, dezvoltă programe academice la standarde înalte și acționează împotriva imposturii, amatorismului, superficialității și dezinteresului profesional.

Art. 10. Membrii universității au obligația de a apăra în mod loial prestigiul instituției în care își desfășoară activitatea și se vor abține de la orice acțiuni sau fapte care ar produce prejudicii imaginii sau interesului acesteia. Membrilor universității le este interzis să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea desfășurată, să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care universitatea are calitatea de parte, să acorde consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură îndreptate împotriva Universității de Arte.

2.2. Libertatea academică

Art. 11. Universitatea de Arte promovează libertatea academică în condițiile statului de drept și ale respectării drepturilor omului. Obiectivitatea științifică și libertatea artei sunt mai presus de orice presiuni rezultate din interese personale sau de grup.

Art. 12. Membrii comunității academice nu vor ceda presiunilor și constrângerilor de natură politică, religioasă și economică. Nici un membru al Universității de Arte nu are dreptul de a ceda în privința standardelor didactice, științifice, artistice ori ale responsabilităților profesionale.

Art. 13. Orice membru al comunității academice trebuie să evite lezarea libertății celorlalți, pe baza dreptului la opinie și a respectului pentru diferențe. Universitatea de Arte încurajează abordările critice, dialogul, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice, apartenență religioasă sau orientare sexuală.

Art. 14. Nimeni nu are dreptul să manipuleze, îndoctrineze și să educe dogmatic în cadrul spațiului universitar și, prin aceasta, să încalce dreptul membrilor universității la obiectivitate în cunoaștere și formare profesională.

2.3. Nediscriminarea și egalitatea de șanse

Art. 15. În Universitatea de Arte există obligația asigurării egalității de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea profesională neîngrădită a tuturor membrilor comunității academice.

Art. 16. Membrii universității sunt obligați să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale, excluzând orice formă de favoritism și tratament discriminator. În acest scop, este interzisă discriminarea prin utilizarea de către Universitatea de Arte a unor practici care dezavantajează persoanele de un anumit sex, în legătură cu relațiile sociale și profesionale, referitoare la: anunțarea, organizarea concursurilor sau examenelor și selecția candidaților pentru ocuparea posturilor vacante; încheierea, suspendarea, modificarea și/sau încetarea raportului juridic de muncă ori de serviciu; stabilirea sau modificarea atribuțiilor din fișa postului; stabilirea remunerației și a recompenselor sau a beneficiilor, altele decât cele de natură salarială; informarea și consilierea profesională, dezvoltarea profesională; evaluarea performanțelor individuale; promovarea profesională; aplicarea măsurilor disciplinare; dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta.

Art. 17. Membrii universității nu vor permite nici o formă de hărțuire în mediul academic. În Universitatea de Arte sunt interzise cu desăvârșire forme de hărțuire precum: misoginismul, sexismul, rasismul, șovinismul, xenofobia, homofobia, hărțuirea în privința apartenenței la o religie, etnie sau formațiune politică. Universitatea interzice și sancționează orice formă de hărțuire.

2.4. Conflictul de interese

Art. 18. Universitatea de Arte ia măsurile necesare în scopul de a evita sau soluționa adecvat situațiile care pot conduce la conflicte de interese care ar putea să compromită, direct sau indirect, îndeplinirea misiunii sale. Situațiile de conflicte de interese și incompatibilități sunt:

- a. Situațiile în care din comisiile de evaluare (la examene de admitere, acordări de granturi, angajare sau promovare, salarizare, premiere etc.) fac parte persoane care pot fi influențate de orice alte relații personale, inclusiv de natură financiară, cu candidații (meditații private, relații de afaceri, obligații din trecut).
- b. Atunci când o persoană, care ia decizii cu privire la împărțirea resurselor și se află într-o echipă care solicită finanțare, ar putea să nu judece obiectiv toate criteriile relevante ale echipelor competitor.
- c. Situațiile care privesc relațiile unui membru al universității cu membri ai altor instituții, societăți comerciale sau ai altor furnizori de servicii cu care instituția de învățământ superior întreține relații de colaborare. Se recomandă ca, în asemenea cazuri, persoanele care au interese materiale în firmele sau organizațiile respective (sau au rude apropiate cu astfel de interese materiale) să nu participe la negocierea relațiilor dintre acestea și universitate.
- d. Angajarea studenților, cu remunerație sau pentru forme de practică academică, într-o societate comercială sau asociație de orice tip în care cadrele didactice evaluatoare dețin un interes material, personal sau profesional nu trebuie să afecteze evaluarea performanțelor academice ale celor dinții.
- e. Colaborările externe sau alte obligații profesionale externe ale personalului didactic și administrativ al universității nu trebuie să afecteze îndeplinirea sarcinilor profesionale ale acestora.

Art. 19. Membrii universității le sunt interzise practici precum favoritismul, nepotismul, aplicarea unor standarde duble în evaluare ori acte de persecuție sau răzbunare.

Art. 20. Persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv nu pot ocupa concomitent funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt sau cealaltă într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași universitate și nu pot fi numiți în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs ale căror decizii afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv.

Art. 20. Universitatea de Arte ia măsuri pentru a elimina și sancționa orice formă de corupție, cum ar fi: traficarea examenelor de admitere și absolvire, pretinderea de bani sau cadouri de către membrii universității, tentativele de mituire, solicitarea unor servicii personale, precum și favoritisme de orice natură.

2.5. Onestitatea intelectuală

Art. 21. Universitatea de Arte este recunoscătoare față de toți membrii comunității academice care contribuie prin activitățile desfășurate la îndeplinirea misiunii sale, consolidarea și menținerea la nivel ridicat al prestigiului acesteia.

Art. 22. Instituția noastră apără dreptul la proprietate intelectuală. Membrii comunității academice care au participat la diferite stadii de cercetare și perfecționare artistică vor fi menționați atunci când rezultatele lor devin publice, în spiritul onestității profesionale, al recunoașterii meritelor și al recunoștinței.

Art. 23. Sunt interzise toate formele de fraudă intelectuală: plagiatul, copiatul în cadrul examenelor sau concursurilor, cercetări improvizate care au rezultate false, substituirea lucrărilor

sau a identității persoanelor examinate, înșelăciunea și facilitarea înșelăciunii, precum și tentativele de corupere pentru comiterea de fraude.

Art. 24. Măsurile educaționale, administrative și tehnice care se iau pentru garantarea originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, a articolelor științifice sau a altor asemenea lucrări, precum și sancțiunile aferente:

- a. Limitarea numărului de lucrări de licență coordonate de un cadru didactic la maximum 7 și de disertație la maximum 5, indiferent de specializare; numărul doctoranzilor coordonați de un conducător de doctorat este de maximum 8.
- b. Repartizarea pe departamente a numărului de locuri pentru efectuarea lucrărilor de licență și masterat și înscrierea studenților la discipline și la îndrumători încă din cursul penultimului an de studii.
- c. Fiecare lucrare de licență și master va fi acceptată pentru susținere numai cu avizul îndrumătorului, pe bază de semnătură. Lucrările vor fi depuse la decanatele facultăților, atât în formă tipărită, cât și în format electronic.
- d. Inventarierea și gestionarea lucrărilor de licență și disertație, pentru a putea fi consultate când se semnalează suspiciuni de plagiat.
- e. Câte un exemplar din tezele de doctorat se păstrează la IOSUD, în regim de inventariere, pentru a putea fi consultate când se semnalează suspiciuni de plagiat.
- f. Conform legii, îndrumătorii lucrărilor de licență, de diplomă, de disertație și de doctorat răspund în mod solidar cu autorii acestora de asigurarea originalității conținutului lucrărilor respective. Este interzisă comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat.
- g. Conform art. 146 al LEN 1/2011, rectorul poate anula, cu aprobarea senatului universitar, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea *Codului de Etică și deontologie profesională universitară și a personalului de cercetare-dezvoltare*.

2.6. Respectul și toleranța

Art. 25. Universitatea de Arte este o instituție academică deschisă studiului și experimentului artistic. În acest scop, instituția noastră respectă demnitatea fiecăruia dintre membrii ei într-un climat liber de orice manifestare ori formă de exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare.

Art. 26. Membrii comunității academice sunt obligați să adere la valorile toleranței față de diferențele dintre oameni, între opinii, credințe și preferințe intelectuale.

Art. 27. Dezbaterile intelectuale în cadrul Universității de Arte se desfășoară prin argumente raționale, fiind interzisă utilizarea unui limbaj ofensator, atacul la persoană, precum și comportamentul insultător.

2.7. Transparența

Art. 28. Universitatea noastră respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care îi interesează pe membrii comunității universitare, pe absolvenții universității, precum și pe candidați, în măsură în care instituțiile cu care colaborează și publicul larg asigură o informare corectă.

Art. 29. Transparența este asigurată în toate activitățile care privesc admiterea, evaluarea, angajarea, promovarea și utilizarea resurselor universității. Toate aceste informații sunt publicate pe pagina web a instituției.

Art. 30. În cazul unui sprijin material acordat de Universitatea de Arte sau de alte organizații, firme, persoane fizice pentru desfășurarea unor cercetări sau publicarea unor lucrări, membrii universității sunt obligați să menționeze expres acest sprijin.

III. COMISIA DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art. 31. Structura și componența Comisiei de etică universitară este propusă de Consiliul de administrație, avizată de Senatul universitar și aprobată de rector. Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală. Nu pot fi membri ai Comisiei de etică universitară persoanele care ocupă vreuna dintre funcțiile: rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție. În competența Comisiei de etică intră atât actele petrecute în interiorul universității și campusului universitar, cât și cele desfășurate în afara lor, în măsura în care îi implică pe membrii comunității academice.

Art. 32. Comisia de etică universitară coordonează și controlează aplicarea normelor prevăzute de prezentul Cod de conduită, având următoarele atribuții:

a) analizează și soluționează abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie universitară;

b) realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă rectorului, senatului universitar și constituie un document public;

c) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, care se propune Senatului universitar pentru adoptare și includere în Carta Universitară;

d) atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;

e) propune și promovează eventuale modificări sau amendamente ale Codului etic;

f) notifică instituțiile statului în ceea ce privește cazurile care fac obiectul legii și pune la dispoziția acestora toate informațiile pe care le deține cu privire la cazurile respective.

g) alte atribuții prevăzute de prezenta lege sau stabilite conform Cartei Universitare, conform legii.

Art. 33. Hotărârile Comisiei de etică universitară sunt avizate de consilierul juridic al universității. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică universitară revine universității.

Art. 34. — (1) Orice persoană, din universitate sau din afara universității, poate sesiza Comisia de etică universitară abateri săvârșite de membri ai comunității universitare.

(2) Comisia de etică universitară păstrează confidențială identitatea autorului sesizării.

Art. 35. — În urma unei sesizări, Comisia de etică universitară demarează procedurile stabilite de Codul de etică și deontologie universitară, respectiv de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare. Comisia răspunde autorului sesizării în termen de 30 de zile de la primirea sesizării și îi comunică acestuia rezultatul procedurilor, după încheierea acestora.

Art. 36. — Constituie abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară:

- a) plagiatul;
- b) confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare.

Art. 37. În vederea aplicării normelor Codului, Comisia de etică universitară se autosesizează și primește sesizări privind încălcarea prevederilor normelor de conduită etică, formulează către conducerea universității recomandări de soluționare a cazurilor de încălcare a codului, elaborează studii și cercetări cu privire la aspectele eticii universitare.

Art. 38. Textul Codului de etică și deontologie profesională, precum și componența Consiliului de etică universitară vor fi aduse la cunoștința comunității academice și a publicului larg prin afișarea la avizierele UAT și prin publicarea pe pagina web a acesteia.

Art. 39. Sesizările și sugestiile adresate Consiliului de etică universitară vor fi depuse și înregistrate la Secretariatul Universității de Arte.

3.1. Sancțiuni referitoare la încălcarea eticii universitare și a bunei conduite în cercetare

Art. 40. Sancțiunile care se pot aplica personalului didactic și de cercetare și personalului didactic și de cercetare auxiliar de către Comisia de etică universitară pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la buna conduită în cercetarea științifică sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
- b) diminuarea salariului de bază, cumulată, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
- c) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de master sau de licență;
- d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;
- e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Art. 41. Sancțiunile care se pot aplica de către comisia de etică universitară studenților și studenților-doctoranzi pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
- b) exmatricularea;

Art. 42. În cazul abaterilor de la prevederile Codului de etică și deontologie profesională, Comisia de etică universitară stabilește, conform Codului de etică și deontologie profesională, una sau mai multe dintre sancțiunile prevăzute la art. 40.

Art. 43. În cazul abaterilor de la buna conduită în cercetarea științifică și creația artistică, Comisia de etică universitară stabilește, conform Legii nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare, una sau mai multe din sancțiunile prevăzute la art. 318 sau 319 ori prevăzute de lege.

Art. 44. Sancțiunile stabilite de comisia de etică și deontologie universitară sunt puse în aplicare de către decan sau rector, după caz, în termen de 30 de zile de la stabilirea sancțiunilor.

Prezentul document constituie anexă a Cartei Universitare, a fost supus dezbaterii publice și aprobat în ședința Senatului din data de 12 octombrie 2011 în vederea obținerii avizului de legalitate din partea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.